

Eesti Lastekirjanduse Keskuse, ajakirja Hea Laps ja Õpetajate Lehe arvustusvõistlus Kapsas 2023

Nõuandeid algajale raamatuarvustuse kirjutajale

Raamatuarvustus on teose analüüs ja põhjendatud hinnang. See koosneb **pealkirjast**, arvustatava raamatu andmetest, sissejuhatusest, põhitekstist ja lõpetusest. Arvustuse pealkiri peaks tooma esile sinu arvustuse olulisima mõtte. **Raamatu andmed** (kirjanik, teose pealkiri, illustraator, tõlkija, kirjastus, ilmumisaasta, võimalusel raamatu kaanepilt) aitavad arvustuse lugejal teose soovi korral hõlpsalt üles leida. Arvustuse **sissejuhatuses** saab tutvustada lühidalt autorit ja illustraatorit ning teost. Pane kirja, miks valisid just selle raamatu. Nimeta teose žanr, peamine teema, too esile peategelased ja põhisündmused (ilma lugejale lõpplahendust reetmata). Arvustuse **põhiosa** on analüüs. Siin hinda teost ning selle illustratsioone, põhjenda oma arvamust. Ilmestamiseks saad teosest näiteid tuua ja võrrelda raamatut teiste, varem loetutega. Hoidu solvangutest, aga too siiski esile ka see, mis sulle ei meeldinud või oleks võinud teisiti olla. **Lõpetuses** korda oma põhiarvamust teose kohta ning too esile, kellele ja miks võiks teos lugemiseks sobida.

Enne kirjutama asumist

- Vali arvustamiseks laste- või noorteraamat, mis on ilmunud aastail 2021-2023. Oluline on leida teos, mis sind kõnetab, see tähendab kas väga meeldib, ärritab, kutsub kaasa elama, vaidlema või oma arvamust välja ütlemata. Vajadusel küsi nõu oma raamatukoguhoidjalt või õpetajalt.
- Teost lugedes võid märgistada olulisemaid sündmusi, fakte või muud sinu jaoks olulist klepppaberite või järjehoidjatega, siis on hiljem mugav kontrollida, kas kõik on arvustusse täpselt kirja saanud.
- Arutle raamatu üle sõpradega, tuttavatega, raamatukoguhoidjaga jne -nii saad oma mõtted selgemaks koondada.
- Uuri raamatu autori ja teose kohta taustainfot internetist.

Arvustust kirjutades

- Arvustus on sinu looming, seepärast kasuta võimalikult isikupärast, kuid siiski täpset väljendusviisi, otsi vajadusel sõnavara rikastamiseks sünonüüme, vanasõnu ja piltlikke väljendeid.
  - Pea meeles, et kellegi teise sõnastatud mõtet kasutades on oluline sellele arvustuses viidata kas teksti sees või kirjutise lõpus.
  - Kui soovid, võid oma arvustuses vastu vaielda mõnele teisele kriitikule, kelle kirjutis on juba ajakirjanduses ilmunud.
  - Pealkirjasta oma arvustus alles siis, kui põhitekst on valmis, nii saad selgema ja paremini vastava pealkirja. Pealegi koorub mõte alles kirjutamise käigus.
  - Peale esimese variandi valmimist loe tekst hoolikalt läbi ja jäta päevakspaariks seisma. Hiljem uuesti üle lugedes torkavad vead, kordused, ebaloogilisused jm paremini silma.
- NB! Iga raamat on omamoodi, nii ka iga arvustus. Ühes arvustuses pole vaja kirjutada kõigist eeltoodud aspektidest. Vali välja need teksti omadused, mis muudavad raamatu sinu arvates eriliseks.**

Inspireerivaid raamatuid ja teravat sulge!

